

A lush green forest scene. The top half of the image shows a close-up of bright green, feathery leaves, possibly from a tree. Below this, a semi-transparent horizontal band contains the title text. The bottom half of the image shows a dense thicket of green plants and ferns, with a person wearing a dark cap and light-colored clothing visible in the background, partially obscured by the foliage.

ΠΗΛΙΟ

ΣΤΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΤΩΝ ΑΦΕΤΩΝ

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΜΠΑΣΓΙΟΥΡΑΚΗΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ANNA ΚΑΛΑΪΤΖΗ

Ένα τμήμα της πλακόστρωτης και πλατανοσκέπαστης “Πλατείας Αγάπης”, των Αφετών. Ο ζωγραφισμένος γυναικωνίτης στο εσωτερικό του ναού. (Δεξιά)

-Στα τόσα περπατήματά σας στο Πήλιο, έχετε ποτέ διασχίσει κάποιος φαράγγι;

Την ερώτηση είχε θέσει ο ακάματος εξερευνητής του Πηλίου, ο βολιώτης φίλος μας **Κυριάκος Παπαγεωργίου**.

-Αρκετές φορές, έχουμε μπει και σε ρεματιές.

-Εννώ αυθεντική διάσχιση φαραγγιού, με προσβάσιμο μονοπάτι από την είσοδό του ως το σημείο εξόδου.

Οφείλαμε να ομολογήσουμε, ότι τέτοιο φαράγγι στο Πήλιο, δεν είχαμε διασχίσει. Μα ούτε ξέραμε και κανένα.

Το μεγάλο χωριό **Αφέτες**, γνωστό και με την παλιά του ονομασία «**Νιάου**», βρίσκεται σε πολύ κεντρικό σημείο του Πηλίου. Απέχει μόλις 27 χλμ. απ’ τον Βόλο και είναι αμφιθεατρικά χτισμένο δίπλα στην κύρια οδική αρτηρία, που διακλαδίζεται λίγο αργότερα προς το Βόρειο, Ανατολικό και Νότιο Πήλιο. Ωστόσο, παρά την γραφικότητα

και την ευκολία πρόσβασης, δεν μπορούμε να ισχυριστούμε ότι οι Αφέτες είναι από τα πιο γνωστά μας Πηλιορείτικα χωριά. Δεν υπάρχει καμία λογική εξήγηση γι αυτό. Είναι λοιπόν ευχάριστη η έκπληξή μας, όταν αποκαλύπτεται απ’ τον φίλο μας, ότι στους Αφέτες βρίσκεται η αρχή του φαραγγιού.

Ένας ευρύτατος χώρος στάθμευσης στην είσοδο του χωριού –φαινόμενο όχι πολύ συνηθισμένο στα Πηλιορείτικα χωριά – εξασφαλίζει απροβλημάτιστη πρόσβαση στους επισκέπτες των Αφετών. Με πλακόστρωτο δρομάκι, ανάμεσα σε μεγάλα σπίτια, φτάνουμε σ’ ένα λεπτό στην αθέατη –ως εκείνη τη στιγμή– πλατεία του οικισμού⁽¹⁾. Είναι μια ωραία πλατεία, στρωμένη με Πηλιορείτικη πλάκα, ευρύχωρη και δροσερή, χάρις στη σκιά των πλατανιών.

Ωστόσο, το αληθινό κόσμημα της πλατείας είναι η εκκλησία της **Αποτομής του Προφήτου Προδρόμου**, έργο του **Δήμου Ζηπανιώτη**, από το **1802** ⁽²⁾. Είναι τρίκλιτη

(1) Το όνομα της πλατείας είναι «ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΑΠΗΣ».

(2) Κώστας Λιάπης, «Πήλιον Όρος, 2001.

Ο πανέμορφος, αμφιθεατρικά χτισμένος
οικισμός των Αφετών.

Τα απότομα και ολισθηρά σημεία του φαράγγιού υποστηρίζονται με γεφύρι και καγκελάκια.

Πλατάνια, ξερόφυλλα, κισσοί.
Φθινοπωρινή υγρασία παντού. (Δεξιά)

και τρίκοχη βασιλική, με υπέροχη τοικοποιΐα και πολλές λιθανάγλυφες παραστάσεις σε εντοιχισμένες μαρμάρινες πλάκες.

Στο εσωτερικό τραβάει την προσοχή μας η οροφή από «τσατμά», ο ζωγραφισμένος γυναικωνίτης και κυρίως το εξαιρετικό ξυλόγλυπτο τέμπλο, θαυμάσια εικονογραφημένο από τον πολύ καλό ντόπιο λαϊκό ζωγράφο **Ιωάννη Νιαώτη**.

12:40 Από υψόμετρο **240** μέτρων, στα ΝΑ άκρο της πλατείας, ξεκινάμε το κατασκευασμένο –με αρκετή κλίση και περίσσια τέχνη- παλιό καλντερίμι. Στα 50 περίπου μέτρα και χωρίς σήμανση, στρίβουμε δεξιά. Το λιθόστρωτο δρομάκι διαγράφει μια ενδιαφέρουσα και πολύ ευχάριστη διαδρομή, ανάμεσα σε παλιά και νέα σπίτια με ωραίες αυλές. Να κι ένα σπίτι με μισοκατεστραμμένες πλάκες στην σκεπή. Στη συνέχεια κατευθυνόμαστε αριστερά και αμέσως μετά δεξιά. Εκεί συναντάμε το πρώτο σημάδι, ένα στρογγυλό τενεκεδάκι με βελάκι σε στύλο της ΔΕΗ. Ωστόσο, μετά τις βροχές των τελευταίων ημερών, οι πέτρες του καλντεριμιού γλιστρούν και χρειάζονται προσοχή. Με επικλινή πάντα διαδρομή πλησιάζουμε στο Ν άκρο του χωριού. Εδώ αραιώνουν τα σπίτια και κάποια είναι ερειπωμένα. Παράλληλα η βλάστηση πυκνώνει. Το καλντερίμι λοξεύει δεξιά με κλίση ισχυρή. Βρισκόμαστε κιόλας στην αφετηρία μιας πανέμορφης ρεματιάς. Δυστυχώς από την κοίτη της δεν λείπουν –κατά την γνώριμη «οικολογική» συνήθεια των Ελλήνων- τα σκουπίδια. Η εντεκάχρονη κόρη μας Αθηνά –σοκαρισμένη απ' την εικόνα- αναρωτιέται, με την παιδική αφέλειά της, ποιοι και γιατί χρησιμοποιούν για σκουπιδότοπο την όμορφη ρεματιά. Προσπαθούμε, μάταια, να βρούμε μια απάντηση πειστική. Πώς να πείσουμε το παιδί, ότι όλα ξεκινάνε από την έλλειψη παιδείας και αγωγής;

Περνάμε δίπλα από γιγάντια συκιά. Θεόρατα πλατάνια υψώνονται, ψηλότερα από κάθε άλλο δέντρο. Ένα τέταρτο μετά την αναχώρησή μας συναντάμε ξύλινο παγκάκι που προφανώς, έχει τοποθετηθεί για ξεκούραση όσων ανηφορίζουν το φαράγγι. Λίγο πιο κάτω μάς υποδέχεται ένας έντονος κατήφορος, φαινόμενο όχι πολύ συνηθισμένο σε Πηλιορείτικο μονοπάτι. Για υποβοήθηση των περιπατητών έχει κατασκευαστεί ένα ξύλινο γεφυράκι κι έχουν τοποθετηθεί στέρεα καγκελάκια με σχοινί.

Ξεκινάει ένα ψιλόβροχο, αναμενόμενο στις 25 του Οκτώβρη, αλλά αρκετά ενοχλητικό. Βαδίζουμε

Σε κάποια σημεία της διαδρομής παρεμβάλλονται στην κοίτη του φαραγγιού ανώμαλες πέτρες και διάφορα εμπόδια, που απαιτούν προσοχή.

Βράχοι κατακόρυφοι στα πρανή του φαραγγιού. (Δεξιά)

ήδη στην υγρή κοίτη του φαραγγιού, πάνω σε στρώμα μουσκεμένων ξερόφυλλων και πέτρες που γλιστρούν. Γύρω μας κυκλάμινα, δάφνες και αριές, λαΐμαργοι κισσοί που έχουν από χρόνια σφιχταγκαλιάσει τους κορμούς. Οι πλαγιές του φαραγγιού γίνονται βραχώδεις και κατακόρυφες, με ύψος που ξεπερνάει τα 30 μέτρα. Πολλές κατολισθήσεις, με μικρές και μεγάλες πέτρες, δυσχεραίνουν την πορεία. Πού και πού συναντάμε κάποια κόκκινα σημάδια πάνω σε πέτρες ή μια μεταλλική πινακίδα, πάνω σε πλατάνι. Ανάμεσα στην πλούσια βλάστηση διακρίνουμε πανύψηλους φράξους και τεράστιες κλιματσίδες.

13:50 1 ώρα και 10 λεπτά μετά την αναχώρησή μας από την πλατεία των Αφετών –και με χαλαρό πάντα ρυθμό– το φαράγγι μάς επιφυλάσσει έναν αποχαιρετισμό πολύ εντυπωσιακό: είναι μια φυσική πέτρινη πύλη, μια στενωπός σε βραχώδη, κάθετα πρανή, που σχηματίζουν ένα πέρασμα με μήκος περίπου 30 και πλάτος που δεν ξεπερνάει τα 3 μέτρα. Σχεδόν αμέσως, το τοπίο αποβάλλει τον άγριο χαρακτήρα του, γίνεται ειρηνικό, με ήπιες πλαγιές, φυτεμένες με ελιές. Να και μια πινακίδα, που δείχνει την αντίστροφη πορεία προς **Νιάου**.⁽³⁾
ΠΑΡΑΛΙΑ ΑΦΗΣΟΥ ΚΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

Μετά τη διάσχιση της κακοτράχαλης και ολισθηρής κοίτης του φαραγγιού, η επίπεδη διαδρομή ανάμεσα σε πλατανόδασος κι ελαιώνες, μοιάζει με υγιεινό, ξεκούραστο περίπατο. Δεν παύουμε να θαυμάζουμε τον εκτεταμένο αιωνόβιο ελαιώνα, που διασώζει μερικά ελιόδεντρα με εντυπωσιακούς κορμούς. Καταπράσινο γρασίδι, σπίτια καινούργια ή παλιά, πέτρινα και αραιοχτισμένα μέσα στον ελαιώνα. Και ακόμα, αυλές με ανθόκηπους και περιποιημένα περιβόλια, και ποικίλες κληματαριές και οπωροφόρα δέντρα, συνθέτουν ένα συνολικό τοπίο πολύ ευχάριστο για να ζει –εποχικά ή μόνιμα– κανείς.

14:10' Μιάμιση ώρα από την έναρξη της διαδρομής μας ακούμε τον παφλασμό των κυμάτων, που σκάζουν αγριεμένα στην Αφησιώτικη προκυμαία. Στα τέλη του Οκτώβρη μετά βίας αναγνωρίζουμε την εικόνα του συνωστισμένου, σ' όλη την θερινή περίοδο, οικισμού. Ενός οικισμού, η παραλιακή πλατεία του οποίου είναι αφιερωμένη στους μυθικούς **Αργοναύτες**. Καθώς κατευθυνόμαστε προς το εσωτερικό της πλατείας, συναντάμε στο άκρο της την εμβληματική δίκρουνη πηγή, «από την οποία, κατά την παράδοση, υδρεύτηκαν οι Αργοναύτες πριν «αφεθούν» στο πέλαγος για το μακρινό τους ταξίδι στην Κολχίδα. Αυτό το τε-

(3) Σύμφωνα με τον Κ. Λιάπη (ό.π.) το χωριό Αφέτες είναι γνωστό περισσότερο ως Νιάου. Το τοπωνύμιο Νιάου είναι κατά τον Κορδάτο ξενικό. Ο ίδιος πιθανολογεί ότι είναι σλαβικό και ότι σημαίνει «στάνες» ή ότι είναι κυριώνυμο από κάποιον οικιστή Νιάο.

Παραλία Αφήσου. Στο έλεος των κυμάτων του γαρμπί.

λευταίο έδωσε λαβή σε κάποιους ερευνητές, με πρώτο τον Ν. Γεωργιάδη, να υποθέσουν πως εδώ βρισκόταν η αρχαία κώμη **Αφέτες**, απ' την οποία πήρε το όνομά του και το γειτονικό χωριό των Αφειτών. Διαβάζοντας όμως τους αρχαίους συγγραφείς (Ηρόδοτο, Πλούταρχο και Διόδωρο Σικελιώτη), θα πρέπει να αναζητήσουμε μάλλον στο Νότιο Πήλιο τις Αφέτες και κυρίως από την έξω πλευρά του Παγασητικού, πιθανόν στον Πλατανιά. Μάλιστα, γνωστοί αρχαιολόγοι, όπως ο Kirsten και ο Wace, βασισμένοι στο σχετικό χωριό του Ηροδότου, τοποθετούν με σιγουριά τις αρχαίες Αφέτες στο καλό κι ασφαλές λιμάνι του Πλατανιά»⁽⁴⁾.

14:20 Από την πηγή της Αφήσου ξεκινάμε (χωρίς σήμα) το πλακόστρωτο δρομάκι αριστερά. Στο HOTEL «ΚΑΤΙΑ», λίγο πιο

πάνω, ξαναστρίβουμε αριστερά, 50 μέτρα μετά, στα ενοικιαζόμενα δωμάτια. «Ο κήπος της Εδέμ», κατευθυνόμαστε δεξιά ανηφορικά και, 10 μέτρα μετά, αριστερά⁽⁵⁾. Η διαδρομή μας ελίσσεται ανάμεσα σε δρομίσκους με παλιά και καινούργια σπίτια, μικρούς ξενώνες και αυλές με λουλούδια, ελιόδεντρα και πάμπολλες λεμονιές.

Σε μερικά λεπτά βγαίνουμε οριστικά από το παραθαλάσσιο χωριό, με κατεύθυνση Α-ΒΑ. Χωμάτινος δρόμος και στη συνέχεια, τιμεντόδρομος με ισχυρότατη κλίση, που καταλήγει στο ασφάλτινο οδικό δίκτυο Αφήσου-Αφειτών. Αμέσως στρίβουμε δεξιά, βαδίζουμε στην άσφαλτο για πέντε σχεδόν λεπτά και μετά συναντάμε στ' αριστερά μας ένα κόκκινο σημάδι. Δείχνει την αρχή του στενού μονοπατιού, που ανηφορίζει σε ελαιώνα και κατόπιν ανάμεσα σε νεαρά πουρνάρια και λαδανιές. Χαμηλά έχουμε ωραία θέα της Αφήσου, ενώ μακρύτερα ακόμη του Παγασητικού, των μικρονησιών του και των βουνών της Στερεάς.

Το μονοπάτι μάς οδηγεί σε μερικά λεπτά στο εξαιρετο ξενοδοχειακό συγκρότημα του Καραβιά. Καθώς ξαναβγαίνουμε στην άσφαλτο, αντικρίζουμε χαμηλότερα δεξιά μας την καταπράσινη, στενόμακρη λωρίδα του φαραγγιού. Η τραχειά, κατηφορική του κοίτη είναι αθέατη, μυστική.

Μετά το μαλακό, χωμάτινο μονοπάτι μάς υποδέχεται μια ασφάλτινη διαδρομή, με έντονη ανηφόρα και στροφές. Σ' ένα εικοσάλεπτο η άχαρη πορεία μας τελειώνει, ο δρόμος γίνεται επίπεδος και εμφανίζεται το χωριό. Φτάνοντας έξω από τα κοιμητήρια εγκαταλείπουμε την άσφαλτο και ξαναβρίσκουμε τα ίχνη του παλιού καλντεριμιού, που περνάει πάνω από πέτρινο γεφυράκι. Στη συνέχεια το καλντερίμι ανηφορίζει απότομα για 100 σχεδόν μέτρα και καταλήγει στην ΝΔ είσοδο της πλατείας των Αφειτών, μπροστά στην ταβέρνα-ψησταριά «**Η Ρεματιά**».

Είναι **15:30**, πεινάμε, αλλά η ταβέρνα είναι κλειστή. Ούτε καν η ταβέρνα «**Τα 5 Πλα-**

[4] Κ. Λιάπης, ό.π. σελ 99 και 143.

[5] Ίσως αυτή η συνεχής περιγραφή της πορείας να είναι λίγο κουραστική, ωστόσο είναι χρήσιμη, γιατί η σήμανση απουσιάζει εντελώς.

Η στενή "Πύλη Εξόδου" του φαραγγιού των Αφετών.

τάνια» με την πολύ ωραία θέα στην άλλη άκρη της πλατείας, είναι ανοιχτή. Καθώς ετοιμαζόμαστε να εγκαταλείψουμε το χωριό, εμφανίζεται μια κυρία στην είσοδο της τρίτης ταβέρνας, που βρίσκεται σε υπερυψωμένο σημείο, πίσω απ' τον ναό.

-Ψάχνετε κάτι; Μπορώ να βοηθήσω;

-Ψάχνουμε ένα τσιπουράκι, αποκρίνεται ο Κυριάκος.

-Είσατε στο σωστό μέρος, λέει η κυρία **Ζωή** και μας δείχνει με το δάχτυλο την πινακίδα του μαγαζιού: «**Στη Ζωή.... για γλυκούς και αλμυρούς πειρασμούς**». Μια χαριτωμένη παρουσία έρχεται να πάρει παραγγελία. Είναι η **Φωτεινή**, η κορούλα της Ζωής.

-Πες στη μαμά, πως ό,τι μας φέρει, θα το φάμε. Τουρσάκι πικάντικο πολλών ποικιλιών, φρέσκες ελιές και φέτα με μπόλικο, ωραίο λάδι από τα λιόδεντρα της Ζωής, λαχταριστή μελιτζανόπιτα και νόστιμα κεφτεδάκια. Για λίγη ώρα βλέπουμε μόνο την Φωτεινή. Όταν εμφανίζεται η μαμά, κρατάει μια στριφτή σκοπελίτικη πίτα με κρεμμυδάκι, φέτα και τραχανά, που μόλις ετοίμασε για μας. Ακολουθεί μια ποικιλία σπιτικών γλυκών του κουταλιού.

Απόλυτα ικανοποιημένοι από τους «γλυκούς και αλμυρούς πειρασμούς» αποχαιρετούμε τους Αφέντες και τη Ζωή. Ήδη ένας λαμπρός απογευματινός ήλιος φωτίζει γενναιόδωρα τους ελαιώνες και το φαράγγι των Αφεντών, γνωστού και ως «**Χαλόρεμα**», που διασχίσαμε μερικές ώρες πριν. Ο Πα-

γασπτικός μοιάζει ψυχασμένος κι αυτός, μετά τους σφοδρούς νοτιάδες των τελευταίων ημερών.

Καθώς πλησιάζουμε στον Λαύκο, ξεκινάει ένα πανέμορφο δειλινό. Που γίνεται ακόμη πιο μεγαλόπρεπο μόλις φτάνουμε στην τοποθεσία «**Λαγού Ράχν**», το κορυφαίο σημείο θέας πάνω απ' το χωριό. Αυτός ο τόπος εντυπωσίασε την Αγγλίδα **Sue Wake**, το μακρινό **1988** και την παρακίνησε αρκετά χρόνια αργότερα να γίνει μόνιμος κάτοικος Λαύκου. Ήταν η αρχή της πραγματοποίησης του οράματός της: να δημιουργήσει με τον Γάλλο σύζυγό της, **Christian Lefaucheu**, ένα εξοχικό ξενοδοχείο, αντάξιο της ομορφιάς της περιοχής. Με πολύχρονες προσπάθειες και συνθήκες μυθιστορηματικές -ανάμεσα στα γρανάζια της γραφειοκρατίας και τις συνέπειες της «Κρίσης»- το «**Λαγού Ράχν Country Hotel**» άνοιξε τελικά τις πύλες του για το ελληνικό και διεθνές κοινό. Ήταν παραμονές Χριστουγέννων του **2013**, έναν ακριβώς χρόνο πριν.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ

Αφετηρία: ΝΑ άκρο πλατείας Αφεντών

Υψόμετρο αφετηρίας: 240μ.

Α' προορισμός: Παραλία Αφήσου (υψόμετρο 0)

Υψομετρική διαφορά: -240μ.

Χρόνος: +_ 1.30'

Τερματισμός: ΝΔ άκρο της πλατείας Αφεντών.

Υψομετρική διαφορά: + 240μ.

Χρόνος: +_ 1.10'

Οδόστρωμα: Καλντερίμι, πετρώδες κακοτράχαλο μονοπάτι, χωματόδρομος, άσφαλτος.

Βαθμός δυσκολίας: Α-Β . (Με βροχή, σε μεγάλο τμήμα του φαραγγιού: Β+)

Τμήμα από τον χάρτη **Νότιο Πήλιο 1:50.000** των εκδόσεων ΑΝΑΒΑΣΗ.
www.anavasi.gr

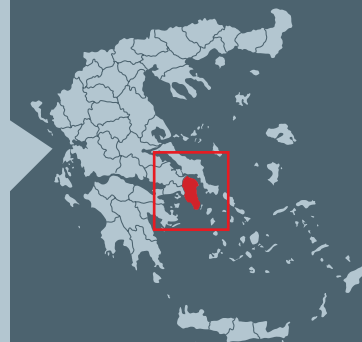
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΔΙΑΜΟΝΗ

ΚΑΡΑΒΙΑ LUX INN, Άφισσος, Πήλιο,
 Τηλέφωνο: 2423033722
<http://www.karavia-lux-inn.gr/>

ΕΣΤΙΑΣΗ

«ΣΤΗ ΖΩΗ...ΓΙΑ ΓΛΥΚΟΥΣ ΚΑΙ ΑΛΜΥΡΟΥΣ ΠΕΙΡΑΣΜΟΥΣ»,
 Αφέτες, Πήλιο
 Τηλέφωνο: 6989 980432

Γενναϊόδωρο ηλιοβασίλεμα στον Παγαστικό, από τις
Βεράντες του ξενοδοχείου "Λαγού Ράχη".

ΒΑΔΙΖΟΝΤΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ «ΦΙΛΟΥΣ ΤΩΝ ΚΑΛΝΤΕΡΙΜΙΩΝ ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ»

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΜΠΑΣΓΙΟΥΡΑΚΗΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ANNA ΚΑΛΑΪΤΖΗ

Μετά την βροχή και την υγρασία όλης της ημέρας, το δειλινό στα τέλη του Οκτώβρη είναι θεαματικό αλλά ψυχρό. Στην «Λαγού Ράχη», ωστόσο, η εικόνα του καθιστικού αποπνέει ζεστασιά και ρομαντισμό: αναμμένο τζάκι, αναπαυτικοί καναπέδες απέναντί του, τραπέζακι με σκόρπια βιβλία και ο γάτος Sable. Ο Sable, κουρνιασμένος στη θέση του, δίπλα στις φλόγες του τζακιού. Προβάλλει η **Sue Wake**, με μια αγκαλιά λευκά τριαντάφυλλα για τα ανθοδοχεία του σαλονιού. Τα μάζεψε πριν λίγο από τον κήπο, σε μια ανάπαυλα της βροχής.

Η διαμονή στη «**Λαγού Ράχη**» είναι μια πολύ ευχάριστη εμπειρία. Όχι μόνον για την απaráμιλλη θέα του τόπου, την ομορφιά και ποιότητα των χώρων εσωτερικά και εξωτερικά, αλλά και για την φιλοξενία, την θερμή συμπεριφορά των ανθρώπων της μονάδας.

Έχοντας την Λαγού Ράχη ως βάση, προγραμματίζουμε μια πρώτη γνωριμία με τους «**Φίλους των Καλντεριμιών Νοτίου Πηλίου**». Είναι ο Φυσιολατρικός, Πολιτιστικός και Περιπατητικός Σύλλογος, που έχει κατευθύνει το ενδιαφέρον των μελών του, αφ' ενός στην προστασία του περιβάλλοντος και της αειφόρου ανάπτυξης και αφ' ετέρου στην ανάδειξη της πολιτιστικής

μας κληρονομιάς.

Οι σκοποί του μη κερδοσκοπικού αυτού σωματείου είναι συνοπτικά οι εξής:

-Η μελέτη και διαφύλαξη των φυσικών θησαυρών του Νοτίου Πηλίου.

-Η φροντίδα για την καθαριότητα, τη διάνοιξη-χάραξη και συντήρηση των καλντεριμιών και μονοπατιών του Νοτίου Πηλίου.

-Η χαρτογράφηση και η μελέτη για τη δημιουργία νέων καλντεριμιών και μονοπατιών.

Η αξιοποίηση του περιβάλλοντος ως παράγοντα υγείας, ελκυστικότητας, ποιότητας ζωής, άνεσης, χαράς και ομορφιάς.

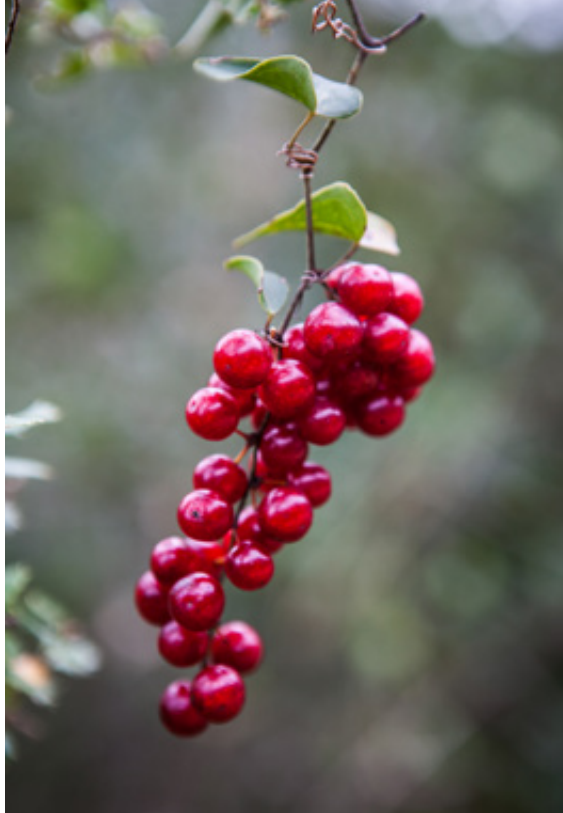
-Η προτροπή και ενθάρρυνση για περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών της περιοχής, των σχολείων όλων των επιπέδων και των τοπικών αρχών σε θέματα αξιοποίησης και προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Μέλος του συλλόγου μπορεί να γίνει κάθε ένας που έχει συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας του, δέχεται ανεπιφύλακτα τις διατάξεις του καταστατικού και είναι πρόθυμος να εργασθεί για την επίτευξη των σκοπών του.

Το Κυριακάτικο πρωινό, στις 26 του Οκτώβρη, ξεκινάμε από τον Λαύκο για το γειτονικό Προμύρι. Σκοπός μας να γνωρίσου-

Ο μικρός σκυλάκος
πρωτοπορεί, φίλος κι αυτός
των καλντεριμιών.

Όμορφες και ποικίλες εικόνες αποκαλύπτονται στη διάρκεια της διαδρομής, ανθισμένα ρείκια, ένα τσαμπί με κατακόκκινους καρπούς και υπέροχη βλάστηση με ελιόδεντρα, αριές, πεύκα και κουμαριές.

με μια ομάδα μελών του Συλλόγου και να ζήσουμε την εμπειρία μιας περιπατητικής, μαζί τους, διαδρομής.

Η συνάντηση είναι στις 11, στην είσοδο του χωριού. Το Προμύρι είναι Κεφαλοχώρι, 5 χλμ. Α του Λαύκου. Είναι αμφιθεατρικά χτισμένο και πυκνοδομημένο, με θέα στο Αιγαίο αλλά σχεδόν αθέατο απ' αυτό.

Στην τωρινή του θέση συγκροτήθηκε κατά τον 16^ο αιώνα από κατοίκους που ζούσαν αρχικά στην παραλία της Θεοτόκου ⁽¹⁾.

Αρκετή ώρα πριν από τις 11 έχουν ήδη αρχίσει να συγκεντρώνονται τα μέλη του Συλλόγου. Η εξήγηση αυτής της συνέπειας είναι απλή: οι περισσότεροι συμμετέχοντες είναι αλλοδαποί ⁽²⁾, από χώρες όπως η

(1) Κ Λιάπης, «Πήλιο Όρος», 2001

(2) Οι «Φίλοι των Καλντεριμιών του Νοτίου Πηλίου», έχουν 240 ενεργά μέλη, με ίσο περίπου αριθμό Ελλήνων και ξένων.

Αγγλία, Γερμανία, Ιρλανδία, Ολλανδία. Είναι άνθρωποι, που κατά κανόνα ζουν στην ευρύτερη περιοχή του Νότιου Πηλίου, μόλιμα ή εποχικά.

Λίγη ώρα μετά τις 11 έχει συγκεντρωθεί όλη η ομάδα, τουλάχιστον 30 άνδρες και γυναίκες διαφόρων ηλικιών. Άρβυλα πεζοπορικά, μπατόν, αδιάβροχα και μπουφάν, μια πολύχρωμη και πολύμορφη ομάδα, με κοινό χαρακτηριστικό γνώρισμα την αγάπη προς το περπάτημα και τη φύση.

-Αλλά και προς την νόστιμη ελληνική κουζίνα, το τσιπουράκι και το κρασάκι, συμπληρώνει ο **Παναγιώτης Αβραμίδης**, που συμμετέχει με την Αγγλίδα σύζυγό του **Λίζ**.

11:15 Αναχωρούμε κάτω από το βενζινάδικο με κατεύθυνση Α, προς **Λύρη**. Με άσφαλο αρχικά και στη συνέχεια τσιμεντόδρομο, περνάμε κάτω από τα χαμηλότερα σπίτια του χωριού, πέτρινα τα περισσότερα και πολύ καλής κατασκευής. Πολλά

περιβόλια και οπωροφόρα δέντρα παρεμβάλλονται ανάμεσά τους: καρυδιές, ροδιές, συκιές, αμυγδαλιές, μπλιές, κερασιές. Σ' ένα 10λεπτο τελειώνει η κατηφόρα. Διασχίζουμε τσιμεντένια κοίτη ρέματος και συνεχίζουμε σε ανηφορικό χωματόδρομο μέσα σε πυκνή βλάστηση από πουρνάρια, ρείκια, δάφνες, αριές και κουμαριές. Δεν λείπουν τα πλατάνια αλλά και χαρακτηριστικές συστάδες από πανύψηλες λεύκες. Είναι μια πορεία ευχάριστη, σε φυσικό περιβάλλον με βλάστηση πυκνή. Ο καλοστρωμένος δασικός δρόμος δεν δημιουργεί κανένα πρόβλημα, έτσι ο ρυθμός είναι αρκετά γοργός.

11:50 Φτάνουμε στο υψηλότερο σημείο της διαδρομής και αντικρίζουμε για πρώτη φορά στα Α το φουρτουνιασμένο Αιγαίο καθώς και τις Β και Δ Σκιαθίτικες ακτές. Η κατάβαση είναι πολύ ευχάριστη απέναντι στον ανοικτό θαλασσινό ορίζοντα και τους απέρα-

Κάτω από τον δασικό δρόμο εμφανίζονται πού και πού ίχνη του παλιού καλντεριμιού. (Αριστερά)

Προμύρι. Το σημείο τερματισμού στην πλατεία Καλοβιδούρη.

ντους ελαιώνες που καλύπτουν τις πλαγιές.

12:00 Συναντάμε τρίστρατο με δύο δευτερεύοντες δρόμους, πριν από το εκκλησάκι των Αγίων Αποστόλων. Συνεχίζουμε κατηφορικά στον κύριο δρόμο, με κατεύθυνση Α.ΒΑ προς Λύρη. Ο ρυθμός είναι πάντα ζωηρός. Άλλωστε οι φίλοι των καλντεριμιών έχουν καλή φυσική κατάσταση και, μολονότι δεν είναι όλοι στην πρώτη τους νιότη, εντούτοις βαδίζουν με την ζωτικότητα εφήβου.

12:30 Βρισκόμαστε μπροστά σ' ένα δίστρατο. Δεξιά (Α) ο κύριος δρόμος συνεχίζει και φτάνει πολύ γρήγορα στην Λύρη, ενώ αριστερά (Δ) ο δευτερεύων δρόμος καταλήγει με κυκλική διαδρομή στο σημείο αφετηρίας αλλά και τερματισμού, το Προμύρι. Εδώ υπάρχει και η χαρακτηριστική κίτρινη, στρογγυλή πινακίδα του Συλλόγου, με το βελάκι προς το Προμύρι. Το υψόμετρο είναι **120μ.** έχουμε μια υψομετρική διαφορά **200** μέτρων ως το σημείο τερματισμού.

12:35' Αρχίζει η χωμάτινη διαδρομή με ήπιες κλίσεις αρχικά. Βαδίζουμε παράλληλα με την πλατανοσκέπαστη κοίτη της ρεματιάς που κατεβαίνει απ' το Προμύρι. Οι κλίσεις σταδιακά αυξάνουν. Αυτό, ωστόσο, δεν εμποδίζει τους «Φίλους των Καλντεριμιών» να συνεχίζουν το βάδισμά τους με αξιοζήλευτο ρυθμό. Το έδαφος αποκτάει νεροφαγώματα και πέτρες, ενώ ψηλότερα εμφανίζονται και ίχνη του παλιού καλντεριμιού.

13:40 Μετά από πορεία 2 ωρών και 25 λεπτών (που περιλαμβάνει και συνολικές στάσεις 15 περίπου λεπτών) φτάνουμε στην πλακόστρωτη πλατεία **Α.Καλοβιδούρη**, στο Προμύρι. Εδώ δεσποζει ένας μεγάλος πλάτανος, φυτεμένος το **1877**. Υπάρχει όμως και μια ακόμη, πολύ επιθυμητή παρουσία. Είναι η συμπαθητική ταβερνούλα «**Οντάς**», με την αναμμένη ξυλόσομπα και το τζάκι. Λίγα λεπτά μετά την τακτοποίηση της πολυμελούς μας ομάδας ξεσπάει μια δυνατή βροχή. Είναι ωραία να την παρακολουθούμε από τα τζάμια με κρασάκι, ποικιλία μεζέδων και άγρια μανιτάρια.

Το βράδυ, με την ίδια ένταση συνεχίζεται

και στην Λαγού Ράχη η βροχή. Ο **Νάσος** έχει ανάψει το τζάκι από νωρίς. Καθόμαστε όλοι γύρω του, οι άνθρωποι στους καναπέδες και ο γάτος στο ξύλινο σκαμνάκι του, δίπλα στη φωτιά.

Αρχίζει η Sue να θυμάται τα πρώτα χρόνια της στην Ελλάδα όταν το 1988, αγόρασε το σπίτι της στον Λαύκο και 10 χρόνια αργότερα την έκταση γης στην Λαγού Ράχη. Ήταν τότε που συνάντησε τον μετέπειτα σύζυγό της Christian στην Νότια Γαλλία και άρχισαν μαζί να οραματίζονται την δημιουργία μιας μονάδας ιδιαίτερης, για δημοτικούς περιηγητές και φυσιολάτρες, Έλληνες και ξένους. Δεν ήταν εύκολο το εγχείρημα, ιδιαίτερα σε μια χώρα, που εκτός από την «κρίση» των τελευταίων χρόνων, πλήττεται ανέκαθεν από αθεράπευτη γραφειοκρατία. Η Sue και ο Christian, ωστόσο, παρά τις αντιξοότητες, ευτύχησαν να δουν το όραμά τους να πραγματοποιείται. Και η «Λαγού Ράχη» να θεωρείται δίκαια σήμερα ένα συγκρότημα απόλυτα φιλικό προς το περιβάλλον και σε θέση τόσο προνομιακή που πολύ δύσκολα μπορεί, να συναντήσει κανείς.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΔΥΤΙΚΑ ΛΥΡΗΣ

Αφετηρία: Είσοδος Προμυρίου
(βενζινάδικο)

Υψόμετρο Αφετηρίας: 320μ.

Ά προορισμός: Δ. Λύρης (υψόμ.
120μ.)

Υψομετρική διαφορά : -200μ.

Τερματισμός: Πλατεία Προμυρίου
:310μ

Υψομετρική διαφορά : +190μ.

Χρόνος (συνολικός) : 2.10' – 2.30'

Βαθμός δυσκολίας : Α

Τμήμα από τον χάρτη **Νότιο Πήλιο 1:50.000** των εκδόσεων ANABASΗ.
www.anavasi.gr

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΛΑΥΚΟΣ: Απόσταση από Βόλο 46 χλμ

ΔΙΑΜΟΝΗ

- Λαγού Ράχη: τηλ. **24230 65144**
- Ξενώνας των Χρωμάτων: τηλ **24230 65225** κιν.**6979 547793**

Φίλοι των Καλντεριμιών Νοτίου Πηλίου: πληροφορίες στο facebook.

